

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000583

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-02-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кахерський Юрій Віталійович

2. Yuriy Kakherskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 032 «Історія та археологія»

Дата захисту: 17-04-2025

Спеціальність за освітою: 032 «Історія та археологія»

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7553

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.01.09

Тема дисертації:

1. Життєвий шлях і наукова діяльність Юрія Анатолійовича Пінчука (1937–2012)
2. The life path and scientific activity of Yurii Anatoliiovych Pinchuk (1937–2012)

Реферат:

1. Вивчення життєвого шляху та наукової діяльності українських діячів створює можливість ґрунтовніше осмислити історичні події та явища, зрозуміти, які процеси відбувалися в суспільстві крізь призму особистої біографії. Серед широкого кола видатних істориків, які доклали чимало зусиль у царині становлення сучасної української історіографії, своїм професіоналізмом створили міцну соціокультурну та наукову базу для формування майбутніх учених, увагу привертає постать Юрія Анатолійовича Пінчука. Ю.А. Пінчук – доктор історичних наук, професор, «Відмінник освіти України», заслужений діяч науки і техніки України, Лауреат премії імені М.І. Костомарова НАН України (1993), академік Міжнародної Слов'янської Академії Наук (1998), почесний професор Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (2007), неодноразово нагороджений грамотами Верховної Ради та медалями, стипендіат Президента України, автор низки студій з української історіографії та джерелознавства, зокрема праць, присвячених М.І. Костомарову,

М.С. Грушевському, Д.І. Дорошенку та ін., основоположник наукового форуму «Костомарівські читання» у м. Чернігів. Обґрунтовано актуальність дослідження, визначено його об'єкт, предмет, мету та завдання, висвітлено наукову новизну, практичне значення отриманих результатів. Узагальнення життєвого шляху та наукової діяльності Ю.А. Пінчука було здійснено на підставі загальнонаукових принципів історизму, об'єктивності та багатофакторності. Теоретико-методологічну базу дисертації становлять загальнонаукові (метод аналізу і синтезу, логічний, історико-описовий та конкретно-пошуковий) та спеціально-історичні (проблемно-хронологічний, історіографічного аналізу, мережевого аналізу, біографічний, порівняльно-історичний, структурно-персональний, історико-типологічний, історико-системний та діахронічний) методи дослідження. Аналіз документів та матеріалів дозволив їх умовно розподілити на декілька груп: - матеріали біографічного характеру; - матеріали професійного характеру (робота у Президії АН УРСР, Інституті історії України НАН України та Інституті української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України); - матеріали, що висвітлюють наукову діяльність (напрями дослідження, події, персоналії), зокрема, присвячені костомаровознавству; - матеріали, що репрезентують Ю.А. Пінчука як викладача, наукового керівника та наставника. Джерельна база роботи представлена діловодними документами, матеріалами особового походження, науковою періодикою, історіографією та безпосередніми свідченнями колег, учнів, членів родини. Також у процесі дослідження були використані зображальні джерела, передусім фотодокументи. Були опрацьовані фонди архівів, бібліотек та музеїв України, а саме: Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України, Державного архіву Київської області, Наукового архіву Інституту історії України НАН України, Наукового архіву Інституту української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України, архіву Президії НАН України, електронної бібліотеки Інституту історії України НАН України, Національної історичної бібліотеки України, Державного архіву Чернігівської області, Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського, Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Софії та Олександра Русових, архіву Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка та приватного архіву сім'ї Пінчуків.

2. Studying the life path and scientific activities of Ukrainian figures creates an opportunity to more thoroughly comprehend historical events and phenomena, to understand what processes took place in society through the prism of personal biography. Among the wide range of outstanding historians who have made a lot of efforts in the field of formation of modern Ukrainian historiography, with their professionalism created a solid socio-cultural and scientific base for the formation of future scientists, the figure of Yuri Anatolyevich Pinchuk attracts attention. Yu.A. Pinchuk is a doctor of historical sciences, professor, "Excellent Education Worker of Ukraine", Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Laureate of the M.I. Kostomarov Prize of the NAS of Ukraine (1993), Academician of the International Slavic Academy of Sciences (1998), Honorary Professor of the National University "Chernihiv Collegium" named after T.G. Shevchenko (2007), repeatedly awarded with diplomas of the Verkhovna Rada and medals, a scholarship holder of the President of Ukraine, the author of a number of studies on Ukrainian historiography and source studies, in particular works dedicated to M.I. Kostomarov, M.S. Hrushevsky, D.I. Doroshenko and others, the founder of the scientific forum "Kostomarov Readings" in Chernihiv. The relevance of the study is substantiated, its object, subject, goal and objectives are determined, the scientific novelty, practical significance of the results obtained are highlighted. The generalization of the life path and scientific activity of Yu.A. Pinchuk was carried out on the basis of general scientific principles of historicism, objectivity and multifactoriality. The theoretical and methodological basis of the dissertation is made up of general scientific (method of analysis and synthesis, logical, historical-descriptive and specific-search) and special-historical (problem-chronological, historiographical analysis, network analysis, biographical, comparative-historical, structural-personal, historical-typological, historical-systemic and diachronic) research methods. The analysis of documents and materials allowed them to be conditionally divided into several groups: - materials of a biographical nature; - materials of a professional nature (work at the Presidium of the Academy of Sciences of the Ukrainian SSR, the Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine and the M.S. Hrushevsky Institute of Ukrainian Archeography and Source Studies of the National Academy of Sciences of

Ukraine); - materials that highlight scientific activity (areas of research, events, personalities), in particular, dedicated to Kostomarov studies; - materials that represent Yu.A. Pinchuk as a teacher, scientific supervisor and mentor. The source base of the work is represented by office documents, materials of personal origin, scientific periodicals, historiography and direct testimonies of colleagues, students, family members. Also, in the process of research, visual sources were used, primarily photo documents. The funds of archives, libraries and museums of Ukraine were processed, namely: the Institute of Manuscripts of the V.I. Vernadsky National Library of Ukraine of the NAS of Ukraine, the State Archive of the Kyiv Region, the Scientific Archive of the Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine, the Scientific Archive of the M.S. Hrushevsky Institute of Ukrainian Archeography and Source Studies of the NAS of Ukraine, the archive of the Presidium of the NAS of Ukraine, the electronic library of the Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine, the National Historical Library of Ukraine, the State Archive of the Chernihiv Region, the Chernihiv Regional Historical Museum named after V.V. Tarnovsky, the Chernihiv Regional Universal Scientific Library named after Sofia and Oleksandr Rusov, the archive of the Chernihiv Collegium National University named after T.H. Shevchenko, and the private archive of the Pinchuk family.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кахерський Ю.В. Чернігівщина в житті Юрія Анатолійовича Пінчука. Сіверянський літопис. Чернігів, 2022. №2 (164). С. 128-133. DOI: 10.5281/zenodo.7014277.
- Дорохіна Т.Ф., Кахерський Ю.В. Юрій Анатолійович Пінчук: питання формування української нації в науковому доробку М. І. Костомарова. Knowledge. Education. Law. Management. 2022. № 4 (48). С. 126-132. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2022.4.20>.
- Дорохіна Т.Ф., Кахерський Ю.В. З історії життєвого шляху Юрія Анатолійовича Пінчука (до 85-річчя від дня народження). Сіверянський літопис. Чернігів, 2023. № 5 (173). С. 110-115. DOI: 10.58407/litopis.230511.
- Кахерський Ю.В. Юрій Анатолійович Пінчук як дослідник діяльності та наукового доробку Миколи Івановича Костомарова. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 7(25). С. 989-1000. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7\(25\)-989-1000](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7(25)-989-1000).
- Кахерський Ю.В. Науково-педагогічна спадщина Ю.А. Пінчука. Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Шлях до серця дитини в травматичних ситуаціях життя: Електронний збірник матеріалів XII Міжнародних і XXIX Всеукраїнських педагогічних читань. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2022. С. 147-151.
- Кахерський Ю.В. Внесок Ю.А. Пінчука в формування нової плеяди науковців XXI ст: академічні засади наукового керівництва. Восьмі Фльорівські читання : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції. Чернігів, 2023. С. 79-83.
- Кахерський Ю.В. Студія «Дві руські народності» М.І. Костомарова в поглядах Ю.А. Пінчука. Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації : матеріали VI Міжнародної наукової конференції (Суми, 8-9 грудня 2023 р.). У 2 ч. Ч. 1. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. С. 121-124.
- Кахерський Ю.В. Ю.А. Пінчук та науково-освітні установи України. Education and science of today: intersectoral issues and development of sciences : Collection of scientific papers «ІГОП» with Proceedings of the VII International Scientific and Practical Conference (Cambridge, October 18, 2024). Cambridge-Vinnitsia

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дорохіна Тамара Федорівна
2. Tamara F. Dorochina

Кваліфікація: к. і. н., доц., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тельвак Віталій Васильович
2. Vitaliy Telvak

Кваліфікація: д.і.н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончар Ольга Трохимівна

2. Olga T. Gonchar

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковалевська Ольга Олегівна

2. Olga Kovalevska

Кваліфікація: д.і.н., доц., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Олександр Борисович

2. Oleksandr KOVALENKO

Кваліфікація: к. і. н., професор, 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Боровик Анатолій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Боровик Анатолій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Василенко Тетяна Станіславівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна